

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ «Новобузький фаховий коледж
Миколаївського національного аграрного університету»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою

Відокремленого структурного підрозділу

«Новобузький фаховий коледж

Миколаївського національного

аграрного університету»

Директор Олександр ЧОРНИЙ

Протокол № 1 від 30.08.2023р.

ПОЛОЖЕННЯ
про підвищення кваліфікації
педагогічних працівників Відокремленого
структурного підрозділу "Новобузький фаховий коледж
Миколаївського національного аграрного
університету"

1. Загальна частина

1.1. Цей документ розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», на підставі Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (далі – Порядок підвищення кваліфікації), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» (із змінами, відповідно Постанови КМУ №1133 від 27.12.2019 р.), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579.

5 вересня 2017 року Верховною Радою України було прийнято новий Закон України «Про освіту», (набрав чинності 28 вересня 2017 року), яким запроваджено нову систему підвищення кваліфікації, що передбачає збільшення та розширення можливостей педагогічних працівників для вдосконалення педагогічної майстерності та професійного зростання впродовж усього життя. В ньому запроваджено **накопичувальну систему** визначення обсягу (тривалості) підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Таким чином, починаючи **лише з 28 вересня 2017 року** у педагогічних працівників з'явився обов'язок **щорічно** підвищувати власну педагогічну майстерність, а загальний сукупний обсяг годин, виділених на підвищення кваліфікації, впродовж 5 років не може бути менше 120 годин.

1.2. Положення про підвищення кваліфікації педагогічних працівників ВСП "Новобузький фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету" (надалі – Положення; Коледж), визначає процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації педагогічних працівників Коледжу, включаючи механізм оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», інших нормативно-правових актах України.

1.4. Педагогічні працівники зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію.

1.5. Метою підвищення кваліфікації педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

1.6. Система внутрішнього забезпечення якості освіти Коледжу, сформована у порядку, визначеному законодавством, включає в себе підвищення кваліфікації.

1.7. Педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

1.8. Педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами. **Формами підвищення кваліфікації** є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо;
- стажування.

Окремі види діяльності педагогічних працівників, зазначені у пункті 4.7 цього Положення, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

1.9. Педагогічні працівники **самостійно** обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі - суб'єкти підвищення кваліфікації).

1.10. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних працівників встановлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою.

Підвищення кваліфікації педагогічними працівниками здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації на певний рік, що формується, затверджується і виконується відповідно до цього Положення.

Педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти на відповідний рік згідно з цим Положенням.

1.11. Суб'єктом підвищення кваліфікації може бути заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності та/або за місцем роботи педагогічних працівників, або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

Педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

1.12. **Програма підвищення кваліфікації** затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її розробника (розробників), найменування, мету, напрям, зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, форму підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові, тощо).

Програма також може містити інформацію про:

- розподіл годин за видами діяльності (консультація; аудиторна, практична, самостійна і контрольна робота тощо);
- особу (осіб), які виконують програму (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь, педагогічне/вчене звання, місце та/або досвід роботи тощо);
- строки виконання програми;
- місце виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або за місцезнаходженням замовника тощо), очікувані результати навчання;
- вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання освітньої послуги;
- графік освітнього процесу;
- мінімальну та максимальну кількість осіб в групі;
- академічні, професійні можливості за результатами опанування програми;
- можливість надання подальшої підтримки чи супроводу;
- додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо);
- документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

Суб'єкти підвищення кваліфікації можуть розробляти програми підвищення кваліфікації на основі типових програм підвищення кваліфікації, що затверджуються МОН.

Суб'єкти підвищення кваліфікації забезпечують відкритість і доступність інформації про кожну власну програму підвищення кваліфікації шляхом її оприлюднення на своїх веб-сайтах. **Оприлюднення на власному веб-сайті програми підвищення кваліфікації**, яка повинна відповідати зазначеним в абзаці першому пункту 10 Порядку підвищення кваліфікації вимогам, є **обов'язковою і необхідною умовою** для уможливлення педагогічним працівником обрання цієї програми і включення її за рішенням педагогічної ради до відповідного плану підвищення кваліфікації.

1.13. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її **обсяг** (тривалість) та **очікувані результати навчання**. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним працівником.

Між закладом освіти, працівник (працівники) якого проходить (проходять) стажування, та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох працівників. У такому випадку індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним (невід'ємними) додатком (додатками) до договору.

За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (додатка до угоди).

Стажування педагогічних працівників може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах.

Стажування педагогічних працівників Коледжу може здійснюватися в закладі освіти за місцем роботи працівника або в іншому закладі освіти. Керівником такого стажування призначається педагогічний або науково-педагогічний працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене чи педагогічне звання (крім звання «старший вчитель», «старший викладач») та/або успішно пройшов сертифікацію в установленому законодавством порядку.

Стажування педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію (далі – керівник стажування).

Оплата праці керівника стажування у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування педагогічних працівників.

Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,2 кредиту ЄКТС.

1.14. За результатами проходження підвищення кваліфікації педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

Перелік виданих документів про підвищення кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті суб'єкта підвищення кваліфікації протягом 15 календарних днів після їх видачі та містить таку інформацію:

- прізвище та ініціали педагогічного працівника, який пройшов підвищення кваліфікації;
- форму, вид, тему (напрямок, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) в годинах або кредитах ЄКТС;
- дату видачі та обліковий запис документа про підвищення кваліфікації. У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:
- ✦ повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним

працівникам (для фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб – підприємців);

- ✦ тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;
- ✦ прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) особи, яка підвищила кваліфікацію;
- ✦ опис досягнутих результатів навчання;
- ✦ дата видачі та обліковий запис документа;
- ✦ найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва тощо), що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації – нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію, ніж визначено цим пунктом, та потребують визнання педагогічною радою Коледжу згідно з Порядком підвищення кваліфікації.

1.15. Цим Положенням також встановлено для педагогічних працівників Новобузького коледжу Миколаївського національного аграрного університету **процедуру визнання:**

- документів про підвищення кваліфікації, виданих установами/ організаціями/закладами освіти, які провадять освітню діяльність із підвищення кваліфікації без відповідної ліцензії та/або за неакредитованими програмами підвищення кваліфікації;

- результатів навчання за сертифікатними програмами підвищення кваліфікації у закладах освіти за кордоном;

- результатів навчання за короткостроковими програмами підвищення кваліфікації (у тому числі семінарів, практикумів, тренінгів, вебінарів, майстер-класів тощо);

- результатів участі у заходах з обміну досвідом в Україні та за кордоном;

- результатів інформальної освіти (інформальна освіта (самоорганізована освіта, самоосвіта) – це освіта цілеспрямована і спланована, але не інституціоналізована, тобто менше організована, ніж формальна і неформальна освіта. Введення терміну «інформальна освіта» означає законодавче врегулювання прав людини на самоосвіту, визнання самоосвіти як вагової складової системи освіти).

1.16. **Процедуру визнання** відповідно до цього Положення **проводить педагогічна рада Коледжу.**

1.17. У разі визнання документів та результатів навчання за програмами, а також участі у заходах з обміну досвідом згідно з цим Положенням педагогічному працівнику нараховуються фактичні години підвищення

кваліфікації/кредити Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС) відповідно до Порядку підвищення кваліфікації.

1.18. Участь у заходах з обміну досвідом в Україні та за кордоном є інформальною освітою (самоосвітою).

1.19. Науково-педагогічним працівникам закладів фахової передвищої освіти рекомендується підвищувати свою кваліфікацію щорічно, а рекомендована загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації упродовж п'яти років має бути **не менше ніж 120 годин**, з яких певна кількість годин **обов'язково має бути спрямована на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у роботі із студентами з особливими освітніми потребами** та дорослими студентами. Крім цього, слід враховувати, що обсяг щорічного підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти встановлюється засновником (або уповноваженим ним органом).

1.20. Облік документів про результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників Коледжу здійснюється головою циклової комісії/методистом коледжу.

1.21. Облік результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників Коледжу для контролю виконання ними річного плану підвищення кваліфікації та вимог Закону України «Про освіту» щодо загального обсягу підвищення кваліфікації впродовж 5 років (не менше 120 годин) здійснюється на підставі отриманих закладом освіти копій документів про підвищення кваліфікації. Педагогічним працівникам також рекомендується самостійно у довільній формі обліковувати власні результати підвищення кваліфікації з метою уникнення непорозумінь.

1.22. Коледж максимально та активно **сприяє** професійному розвитку та підвищенню кваліфікації педагогічних працівників на засадах, визначених Законом України «Про освіту» та за процедурами, визначеними Порядком підвищення кваліфікації. Активна підтримка педагогічних працівників адміністрацією закладу - роз'яснення нової процедури підвищення кваліфікації, допомога (у разі потреби) у визначенні компетентностей, удосконалення яких педагогічні працівники потребують найбільше, тощо - є запорукою формування педагогіки партнерства в закладі освіти, сталого розвитку Коледжу, збереження здорового мікроклімату в колективі, покращення діяльності закладу освіти та якості освіти загалом.

Відповідно до частини шостої статті 18 Закону України «Про освіту» підвищення кваліфікації - це набуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань. Надзвичайно важливим є те, щоб обрані педагогічним працівником будь-які форми і види підвищення кваліфікації реально призводили до набуття нових та/або вдосконалення наявних компетентностей (знань, вмінь, навичок тощо).

1.23. Порядок підвищення кваліфікації поширюється на підвищення кваліфікації педагогічних працівників, перелік посад яких затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 року № 963 (зі змінами).

1.23. Результати підвищення кваліфікації враховуються під час проведення атестації педагогічних працівників.

Необхідно враховувати, що Закон набрав чинності лише в кінці **III** кварталу **2017** року і тому педагогічні працівники не мали достатньо часу, щоб врахувати нові вимоги Закону в умовах обмеженості часу, ресурсів і обмеженого ринку освітніх послуг у сфері підвищення кваліфікації. Тому **вимагання** від педагогічних працівників **обов'язкового підтвердження** підвищення кваліфікації у **2017** році є **неприйнятним**.

2. Особливості підвищення кваліфікації педагогічних працівників Коледжу

2.1. Кожен педагогічний працівник відповідно до Законів України України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» зобов'язаний **щороку** підвищувати кваліфікацію з урахуванням особливостей, визначених цим Положенням.

2.2. Основними напрямками підвищення кваліфікації є:

- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета (дисципліни); фахових методик, технологій);
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»;
- психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки;
- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами (до таких дітей, зокрема, можуть бути віднесені діти з інвалідністю, обдаровані діти, діти з національних меншин, діти, які не встигають опанувати навчальну програму з різних причин тощо);
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;
- мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність;

- формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування сучасними виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи, вимогами до рівня кваліфікації працівників за відповідними професіями (для професійно-технічної освіти);
- розвиток управлінської компетентності (для директора та його заступників) тощо.

При цьому слова «основні напрями» і «тощо» означають, що це не виключний перелік напрямів підвищення кваліфікації і компетентностей, на вдосконалення яких може бути спрямоване підвищення кваліфікації. Ніхто не може заборонити педагогічному працівникові чи обмежити його право «вільно обирати» будь-які програми підвищення кваліфікації чи їх складові (модулі тощо), форми і види підвищення кваліфікації, а також вільно обирати суб'єкта підвищення кваліфікації.

Рекомендовано педагогічним працівникам Коледжу робити усвідомлений вибір напрямку (напрямів) підвищення кваліфікації за результатами самооцінювання власних фахових і загальних компетентностей і педагогічної майстерності. Таке самооцінювання є винятково особистою справою педагогічного працівника, не потребує розроблення будь-яких документів, письмового обґрунтування, звітів тощо. Чинне законодавство до загальних компетентностей відносить соціальні, комунікативні, особистісні, екологічні, етичні тощо (наприклад, володіти професійною термінологією; діяти в нестандартних ситуаціях; працювати в команді; дотримуватися професійної етики; запобігати конфліктним ситуаціям тощо)¹.

Відповідно до пункту 15 Порядку підвищення кваліфікації у разі викладання кількох навчальних предметів педагогічні працівники самостійно обирають послідовність підвищення кваліфікації за певними напрямками у міжтестастійний період у межах загального обсягу (тривалості) підвищення кваліфікації, визначеного законодавством. Підвищення кваліфікації таких працівників упродовж п'яти років має становити сукупно, за всіма посадами, які обіймає педагогічний працівник та/або навчальними предметами, не менше 120 годин.

2.3. Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника Коледжу **не може бути менше ніж 120 годин на п'ять років**.

При цьому, **законодавство не визначає ні мінімальну, ні максимальну кількість годин, які педагогічний працівник має присвятити своєму професійному розвитку впродовж одного року**. Це питання має вирішуватися педагогічними працівниками з урахуванням багатьох чинників, обставин і

¹ Методика розроблення професійних стандартів, затверджена наказом Міністерства соціальної політики України від 22.01.2018 № 74, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13 лютого 2018 р. за № 165/31617

можливостей, у тому числі фінансових, обговорюватися і узгоджуватися на педагогічній раді закладу освіти тощо. Водночас **підвищувати свою кваліфікацію щорічно є обов'язком** і, фактично, невід'ємною складовою педагогічної діяльності кожного педагогічного працівника Коледжу.

Директор, заступники директора, завідувачі відділення, циклової, методичної комісії Коледжу, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи.

Конкретний період часу для проходження підвищення кваліфікації протягом календарного року визначає сам педагогічний працівник (наприклад, підвищення кваліфікації протягом вересня-грудня 2020 року буде вважатися достатнім для дотримання вимоги Закону України «Про освіту» щодо щорічного підвищення кваліфікації у 2020 році).

2.4. Планування підвищення кваліфікації працівників Коледжу здійснюється двома етапами. На першому етапі здійснюється **перспективне планування у поточному році на наступний календарний рік** шляхом затвердження Педагогічною радою орієнтовного плану підвищення кваліфікації. **Орієнтовний план підвищення кваліфікації** повинен містити інформацію про загальну кількість педагогічних працівників, які проходять підвищення кваліфікації, основні напрями та орієнтовний перелік суб'єктів підвищення кваліфікації. Орієнтовний план підвищення кваліфікації формується з урахуванням пропозицій педагогічних працівників і оприлюднюється на інформаційному стенді та веб-сайті Коледжу щороку протягом двох робочих днів з дня його затвердження, але не пізніше 25 грудня поточного року.

Другий етап планування розпочинається після затвердження в установленому порядку кошторису закладу освіти на відповідний рік. Директор Коледжу невідкладно оприлюднює загальний обсяг коштів, передбачений для підвищення кваліфікації працівників, які мають право на підвищення кваліфікації за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів, а також за рахунок інших коштів, передбачених у кошторисі закладу освіти для підвищення кваліфікації.

Протягом наступних 15 календарних днів з дня отримання зазначеної інформації кожен педагогічний працівник, який має право на підвищення кваліфікації за рахунок зазначених коштів, подає директору Коледжу **пропозицію до плану підвищення кваліфікації на відповідний рік**, яка містить інформацію про тему (напрямок, найменування) відповідної програми (курсу, лекції, модуля тощо), форми, обсяг (тривалість), суб'єкта (суб'єктів) підвищення кваліфікації (із зазначенням інформації, визначеної цим Положенням), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання такої освітньої послуги.

2.5. З метою формування плану підвищення кваліфікації Коледжу на поточний рік **пропозиції педагогічних працівників розглядаються педагогічною радою**. За згодою педагогічного працівника його пропозиція може бути уточнена або змінена, зокрема з урахуванням обсягу видатків, передбачених на підвищення кваліфікації. За результатами розгляду педагогічна рада Коледжу затверджує **план підвищення кваліфікації на відповідний рік** в межах коштів, затверджених у кошторисі за всіма джерелами надходжень на підвищення кваліфікації на відповідний рік (за винятком коштів самостійного фінансування підвищення кваліфікації педагогічними працівниками).

У разі невідповідності пропозиції вимогам, визначеним абзацом третім пункту 2.4. цього Положення, така пропозиція не розглядається.

2.6. **План підвищення кваліфікації Коледжу** на відповідний рік включає: список педагогічних працівників, які повинні пройти підвищення кваліфікації у цьому році, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (у годинах або кредитах ЄКТС), перелік суб'єктів підвищення кваліфікації, строки (графік), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або примітку про безоплатний характер надання такої освітньої послуги чи про самостійне фінансування підвищення кваліфікації педагогічним працівником. План підвищення кваліфікації може бути змінено протягом року рішенням педагогічної ради.

За погодженням педагогічного працівника, директора Коледжу і суб'єкта підвищення кваліфікації строки (графік) підвищення кваліфікації такого працівника протягом відповідного року можуть бути уточнені без внесення змін до плану підвищення кваліфікації.

2.7. На підставі плану підвищення кваліфікації директор Коледжу забезпечує укладення між закладом освіти та суб'єктом (суб'єктами) підвищення кваліфікації договору про надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації на відповідний рік.

Не пізніше 25 грудня працівник повинен поінформувати директора Коледжу про стан проходження ним підвищення кваліфікації у поточному році з **додаванням копій отриманих документів про підвищення кваліфікації**. Відповідна інформація зберігається **в особовій справі працівника** відповідно до законодавства.

2.8. Відповідно до пункту 8 Порядку підвищення кваліфікації педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації як згідно з планом, так і поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти на відповідний рік. **Поза межами плану** відбувається підвищення кваліфікації **за рахунок самостійного фінансування педагогічним працівником**. Обсяг підвищення кваліфікації «поза межами плану» може бути зарахований на загальних засадах до встановленого Законом України «Про освіту» мінімального обсягу годин на

підвищення кваліфікації. Для такого зарахування підвищення кваліфікації має відповідати вимогам, визначеним цим Положенням та Порядком підвищення кваліфікації. Підвищення кваліфікації, що відбувається понад 120 годин, є добровільною справою педагогічного працівника і не потребує будь-якого регулювання, визнання чи контролю з боку держави чи адміністрації Коледжу.

3. Визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників Коледжу

3.1. Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження. Такі результати автоматично вважаються підвищенням кваліфікації.

Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішенням педагогічної ради Коледжу.

3.2. Результатом підвищення кваліфікації педагогічних працівників у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння їм повних та/або часткових професійних та/або освітніх кваліфікацій у встановленому законодавством порядку.

3.3. Відповідно до частини третьої статті 2 Закону України «Про освіту» суб'єкт освітньої діяльності **має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії**, визначеної цим Законом, спеціальними законами та/або установчими документами, **зокрема з питань, не врегульованих законодавством.**

З усіх питань, не врегульованих законодавством, Коледж має право брати на себе відповідальність і самостійно приймати відповідні рішення з дотриманням загальних засад доброчесності і справедливості.

4. Визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників та документів про підвищення кваліфікації, виданих установами/організаціями/закладами, які провадять освітню діяльність із підвищення кваліфікації без відповідної ліцензії та/або за неакредитованими освітніми програмами підвищення кваліфікації

4.1. Для визнання результатів і підтвердження документів про підвищення кваліфікації, виданих установами/організаціями/закладами освіти, які провадять освітню діяльність із підвищення кваліфікації без відповідної ліцензії та/або за неакредитованими освітніми програмами, **педагогічний працівник протягом**

одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подає до **педагогічної ради Коледжу клопотання** про визнання результатів підвищення кваліфікації та **документ про проходження підвищення кваліфікації**.

4.2. У разі підвищення кваліфікації педагогічним працівником, який має науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання (викладачем-методистом) шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається **звіт про результати підвищення кваліфікації або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу**, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті закладу освіти та/або в електронному портфолію педагогічного працівника (у разі наявності). Форму звіту визначає Коледж. Результат самоосвіти може подаватися у **формі**: доповіді, виступи на семінарі, педагогічні ради, методичному об'єднанні; реферату; програми; методичного посібника; статті до фахового видання; дидактичного матеріалу; науково-методичної розробки; проєкту; методичного чи діагностичного кейсу тощо.

Клопотання подаються протягом **одного місяця** після:

- завершення підвищення кваліфікації, у т.ч. шляхом інформальної освіти;
- за результатами окремих видів діяльності, що провадилася поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти.

4.3. **Клопотання протягом місяця з дня його подання** розглядається на засіданні **педагогічної ради**. Для визнання документа про підвищення кваліфікації Педагогічна рада перевіряє:

1) наявність у документі про підвищення кваліфікації таких відомостей:

- повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним працівникам (для фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб – підприємців);

- тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;

- прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) особи, яка підвищила кваліфікацію;

- опис досягнутих результатів навчання;

- дата видачі та обліковий запис документа;

- найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали (ініціал імені) особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва тощо), що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації – нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію, ніж визначено цим пунктом;

2) наявність інформації про суб'єкта підвищення кваліфікації:

- у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі ЄДР), зокрема, шляхом подання безкоштовного запиту на веб-сайті Міністерства юстиції України;

- наявність веб-сайту суб'єкта підвищення кваліфікації, оприлюднення на ньому програм підвищення кваліфікації і їх відповідність вимогам законодавства, зокрема, пункту 10 Порядку підвищення кваліфікації;

- наявність зразка документа про підвищення кваліфікації, його оприлюднення суб'єктом підвищення кваліфікації на своєму веб-сайті та наявність у ньому інформації, визначеної пунктом 13 Порядку підвищення кваліфікації.

Педагогічна рада (за потреби) для проведення перевірки може запитувати інформацію про зміст програми та/або іншу додаткову інформацію в установі/організації/закладі, що видала (видав) такий документ.

Враховуючи, що відповідно до Закону України «Про освіту» суб'єкт підвищення кваліфікації має спрямовувати свої зусилля на забезпечення та реалізацію освітнього процесу (системи науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей), **основним питанням має стати вивчення, аналіз і оцінювання педагогічним працівником і педагогічною радою програм підвищення кваліфікації, якості послуг з підвищення кваліфікації та переліку очікуваних результатів**, а не установчих документів юридичних осіб, що пропонують відповідні послуги.

4.4. Для визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна рада Коледжу заслуховує педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов та повинна прийняти **рішення** про:

визнання результатів підвищення кваліфікації;

невизнання результатів підвищення кваліфікації.

4.5. Рішення про **відмову** у визнанні документа про підвищення кваліфікації приймається у разі, якщо:

1) документ не містить відомостей, зазначених у пункті 13 Порядку підвищення кваліфікації;

2) документ видано установою/організацією/закладом, яку (який) не було включено до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань або на дату видачі документа припинила (припинив) свою діяльність;

3) встановлено подання недостовірної інформації.

4.6. У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна рада Коледжу може надати рекомендації педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації

та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації Коледжу до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

4.7. Окремі види діяльності педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти, а також участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації відповідно до Порядку підвищення кваліфікації. Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників визначається педагогічною радою Коледжу.

4.8. Участь педагогічних працівників у програмах академічної мобільності на засадах, визначених законами України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, та іншими актами законодавства, визнається педагогічною радою Коледжу як підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі педагогічного працівника у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік.

4.9. Стажування педагогічних працівників, що відповідає вимогам Порядку підвищення кваліфікації, визнається педагогічною радою Коледжу як підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Один тиждень стажування педагогічних працівників зараховується як підвищення кваліфікації в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС.

4.10. Результати інформальної освіти (самоосвіти) педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання (крім звання «старший вчитель», «старший викладач»), можуть бути визнані педагогічною радою Коледжу як підвищення кваліфікації педагогічних працівників за дотримання вимог пункту 4.2 розділу 4 цього Положення.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом **інформальної освіти** (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але **не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.**

4.11. **Здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань визнається як підвищення кваліфікації педагогічних працівників.**

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом здобуття наукового ступеня, рівня вищої освіти зараховується відповідно до встановленого обсягу освітньо-

професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

5. Визнання результатів навчання за сертифікатними програмами підвищення кваліфікації та стажування у закладах освіти за кордоном

5.1. Для визнання результатів навчання за сертифікатними програмами підвищення кваліфікації або стажування у закладах освіти за кордоном, зокрема, за рахунок власних коштів, педагогічний працівник подає на розгляд педагогічної ради:

- оригінал документа про підвищення кваліфікації або стажування та його переклад українською мовою;

- інформацію (у довільній формі) про проходження підвищення кваліфікації або стажування (за потреби).

5.2. Для визнання результатів навчання за сертифікатними програмами або стажування у закладах освіти за кордоном педагогічна рада Коледжу перевіряє:

1) наявність у документі про підвищення кваліфікації таких відомостей: дата видачі документа; прізвище та ініціали (ініціал імені) педагогічного працівника, який пройшов підвищення кваліфікації; повне найменування установи/організації/закладу, що видала (видав) документ; строки підвищення кваліфікації; назва програми; посада, підпис, засвідчений печаткою (за наявності), прізвище та власне ім'я керівника або іншої уповноваженої особи установи/організації/закладу, що видала (видав) документ;

2) статус закладу освіти за кордоном, що видав документ про підвищення кваліфікації, шляхом аналізу інформації про заклад та програму на його вебсайті (за потреби); Педагогічна рада (за потреби) для проведення перевірки може запитувати додаткову інформацію у таких закладів та/або педагогічного працівника.

5.3. За результатами перевірки педагогічна рада приймає рішення про визнання або про відмову у визнанні результатів навчання за сертифікатними програмами або стажування у закладах освіти за кордоном, про що повідомляє педагогічного працівника.

6. Визнання результатів участі у заходах з обміну досвідом в Україні та за кордоном

6.1. Для визнання результатів участі у заходах з обміну досвідом в Україні та за кордоном, які проводяться, зокрема, за рахунок коштів асоціацій органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, міжнародних та іноземних установ, організацій та коштів міжнародної технічної допомоги,

педагогічний працівник подає до Педагогічної ради Коледжу інформацію (у довільній формі) про його участь у заході з обміну досвідом. Педагогічний працівник має право надати також іншу інформацію, що підтверджує його участь у заході з обміну досвідом.

6.2. За результатами перевірки педагогічна рада приймає рішення про визнання або про відмову у визнанні результатів участі у заході з обміну досвідом.

6.3. Рішення про відмову у визнанні результатів участі у заході з обміну досвіду приймається у разі, якщо:

1) інформація педагогічного працівника про його участь у заході з обміну досвідом не містить достатніх відомостей (або її не можна встановити);

2) встановлено факт подання недостовірної інформації.

7. Фінансування підвищення кваліфікації

7.1. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації педагогічних працівників є кошти державного бюджету, кошти фізичних та/або юридичних осіб, власні надходження Коледжу, інші джерела, не заборонені законодавством.

У разі підвищення кваліфікації педагогічних працівників за рахунок коштів державного бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі Коледжу на підвищення кваліфікації, укладення договору між керівником закладу освіти та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

Згідно з пунктом 20 Порядку підвищення кваліфікації на підставі затвердженого педагогічною радою річного плану підвищення кваліфікації керівник закладу освіти (уповноважена ним особа) забезпечує укладення між закладом освіти та суб'єктом (суб'єктами) підвищення кваліфікації договору про надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації на відповідний рік. Відповідно до абзацу другого пункту 32 Порядку підвищення кваліфікації укладення договору між керівником закладу освіти та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим, якщо підвищення кваліфікації здійснюється за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі закладу освіти на підвищення кваліфікації.

Якщо підвищення кваліфікації здійснюється на підставі затвердженого педагогічною радою плану підвищення кваліфікації, але відповідні освітні послуги надаються на безоплатній основі або за рахунок самостійного фінансування педагогічним працівником, то в таких випадках договір від імені закладу освіти не укладається.

7.2. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється:

7.2.1. педагогічними працівниками, які працюють за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації Коледжу;

7.2.2. іншими особами, які працюють на посадах педагогічних працівників за суміщенням або сумісництвом.

7.3. На час підвищення кваліфікації педагогічним працівником відповідно до затвердженого плану з відривом від виробництва (освітнього процесу) в обов'язі, визначеному законодавством, за педагогічним працівником зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати.

Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

7.4. Факт підвищення кваліфікації педагогічного працівника підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується директором Коледжу та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації.

Розроблено

Методист коледжу

Л. ГОНЧАРЕНКО

Погоджено

Голова первинної профспілкової організації
працівників ВСП "Новобузький фаховий
коледж МНАУ"

Н. ДЕРГАЙ